

STRESSITESTAA PÄÄTÖKSESI

TIEDESPARRAUS uudistaa tavan välittää tutkittua tietoa osaksi päätöksentekoa. Se tunnistaa päätöksiin liittyviä riskejä systemaattisesti ja ennakoivasti.

SUOMALAINEN
TIEDEAKATEMIA

Tiedesparrauksesta saimme erinomaista tutkimuksellista tukea T&K-rahoituksen seurannan ja vaikuttavuuden arvioinnin valmisteluun. Sparraus tuotti syventäviä ja uusia näkökulmia, joita saatoimme hyödyntää jatkotyössä ja jotka epäilemättä paransivat lopputulosta.

-Antti Pelkonen, johtava asiantuntija,
valtioneuvoston kanslia

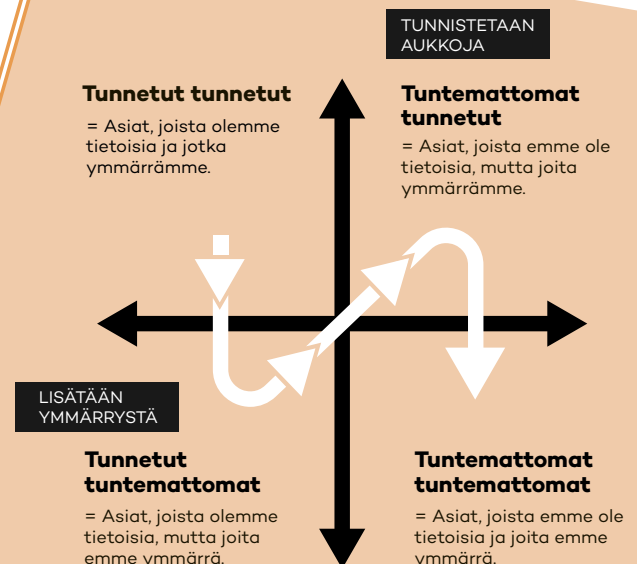
MITÄ ON TIEDESPARRAUS

- Tutkijat kommentoivat päättäjien valmisteludokumentteja ja stressitestaavat niitä tutkitun tiedon näkökulmasta.
- Vuorovaikutuksellinen prosessi auttaa koostamaan relevanttia tietoa päätöksentekijöille nopealla aikataululla.
- Sopii erityisesti laajoihin ja monimutkaiisiin valmisteluteemoihin. Tutkijat valitaan useilta tieteenaloilta.
- Tiedevälittäjät suunnittelevat ja fasilitoivat Tiedesparrauksen. Hyvin valmisteltu dialogi luo ainutlaatuisen sekä tasavertaisen keskustelutilan tutkijoiden ja päättäjien välille.
- Tiedesparraus on saanut inspiraationsa tiedustelussa ja ennakkoinnissa käytetystä Red Teaming -toimintamallista.¹

Tiedesparrausta on kehitetty yhdessä ministeriöiden kanssa. Se soveltuu yhtä lailla päätöksiä valmistelevien virkahenkilöiden ja poliittisten päättäjien tarpeisiin.

MITÄ TIEDESPARRAUS EI OLE

- × **Vapaa kuulemistilaisuus.** Tiedesparraus on tavoitteellinen prosessi, jossa pyritään vastaamaan ennalta sovittuun tietotarpeeseen.
- × **Esitelmointiä tutkimuksesta.** Tiedesparraus on tutkijoiden ja virkahenkilöiden välistä vuoropuhelua, jossa jokainen osallistuja tuo asiantuntemustaan keskusteluun.
- × **Parhaan argumentin etsimistä.** Tiedesparrauksessa ei pyritä konsensukseen. Sen sijaan tavoitteena on tunnistaa aukkoja ja virheellisiä olettamia.
- × **Kilpailua arvopohjaisen päätöksenteon kanssa.** Tiedesparraus tukee tutkitun tiedon hyödyntämistä päätöksenteossa. Päätöksiin vaikuttavat lisäksi arvot, toiminnan reunaehdot ja muu tieto.

MITEN TIEDESPARRAUS HYÖDYTTÄÄ POLITIIKKA- VALMISTELUA?

Tutkittua tietoa suoraan tietotarpeeseen | Tiedevälittämisen ammattilaiset kartoittavat tutkijajoukon, jonka asiantuntemus vastaa tiedon tarvetta. Sparrauksen jälkeen päättäjälle toimitetaan yhteenveto, joka on muotoiltu tukemaan valmistelua.

Valmistelun laadun stressitestausta | Tiedesparraus paljastaa valmistelun varhaisessa vaiheessa tietopohjan heikkouksia ja virheellisiä tulkintoja.

Ennakoivaa arviointia | Tiedesparraus tuo esiin politiikkatoimien piilevät riskit ja tahattomat seuraukset ennen päätöksentekoa. Tutkijat nostavat esiin tunnistamiaan haasteita suoraan päättäjille, jolloin vaihtoehtoisista ratkaisuista päästään keskustelemaan reaaliajassa.

Uudet tutkijakontaktit | Tiedesparraus luo päättäjille suoria yhteyksiä huippututkijoihin.

TIEDESPARRAUKSEN KESKEISET ELEMENTIT

Tiedevälittäjät tekevät osallistumisesta sekä tutkijoille että päättäjille helppoa. Tiedevälittäjät nostavat esiin päättäjien piileviä tarpeita ja ohjaavat keskustelua siten, että luonnoksia on mahdollista tarkastella rakentavan kriittisesti.

Tietotarve kuvaa millaista tietoa tarvitaan, mitä asiasta jo tiedetään ja missä politiikkavalmistelun kontekstissa tietoa tullaan käyttämään. Tietotarpeen täsmällinen määrittely varmistaa, että sparraus tuottaa relevanttia ja hyödynnettävää tietoa.

Keskustelun ankkurina voi toimia esimerkiksi strategialuonnos, taustamuistio tai arviointikehikon luonnos. Valmisteludokumentin hyödyntäminen orientoit keskustelijoita aiheeseen ja vähentää ohipuhumista.

Suljettu dialogi tukee luottamuksen syntymistä ja mahdollistaa tutkivan tilan.² Prosessin läpinäkyvyyttä voidaan lisätä julkaisemalla yhteenveto, jossa on lista osallistujista.

Luottamus on kriittinen osa Tiedesparrausta. Päättäjät avaavat valmisteluprosessin tutkijoille paljastaen samalla prosessin mahdolliset puutteet. Vastakkainasettelun välttämiseksi vuorovaikutuksen tulee perustua ymmärrykseen siitä, että sparrauksella tavoitellaan parempia päätöksiä.

Haluatko kokeilla stressitestausta ja tunnistaa päätökseesi liittyvät riskit? Ota yhteyttä Tiedeakatemia tiedevälittäjiin:

Linda Lammensalo,
linda.lammensalo@tiedeakatemia.fi
Laura Väliniemi,
laura.valiniemi@tiedeakatemia.fi

1 Lisa Zhang & Gigi Kwik Gronvall (2020). Red Teaming the Biological Sciences for Deliberate Threats, Terrorism and Political Violence, 32:6, 1225-1244.

2 Kai Alhanen (2024). Dialogikirja. Into Kustannus.